

Газета виходить з вересня 1930 р.

КАДРИ МЕТАЛУРГІЇ

Газета Національної металургійної академії України

№ 4 (2707)

Квітень 2016 року

«Україна – це метал. «Метал» – це ми»

Розповсюдження безкоштовне ©

26 КВІТНЯ – 30 РОКІВ ВІД ДНЯ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

У цей квітневий день 1986 року на Чорнобильській атомній станції пролунав вибух – сталася глобальна техногенна катастрофа, якій за міжнародною шкалою ядерних подій (INES) був наданий сьомий рівень (тяжка аварія). В атмосферу попало понад 40 видів радіонуклідів. Викид радіоактивних матеріалів відповідав 5 сотням атомних бомб, скинутих на Хіросіму. Площа радіоактивного забруднення склала 53454 кв. км.

Евакуйовано понад 400 тис. осіб, постраждало 3,2 млн. осіб.

Гімн «Союзу Чорнобиль»

Будем жить, мужики, будем жить!
Даже, если и тридцатилетними,
Будут заживо нас хоронить,
Прикрываясь красивыми бреднями.
Нас все меньше, но все же нас тьмы,
Как ни сильно ряды поредели.
- Это мы, слышишь, Господи, мы,
Те, кто землю спасли в том апреле.
Мы стекаемся снова сюда,
Словно к морю стекаются реки,
В кулаке нам по силам беда
Ныне, присно и, даст Бог, вовеки.
Будем жить, умирая стократ!
Одолеем и боль, и разлуки.
Дай мне руку, чернобыльский брат!
И да будут горячими руки!
Будем жить. Будут дети расти
Наша радость сквозь горечь полыни.
Боже правый, прости нас, прости.
И спаси, если можешь, спаси,
Крест чужой мы влачим и поныне.

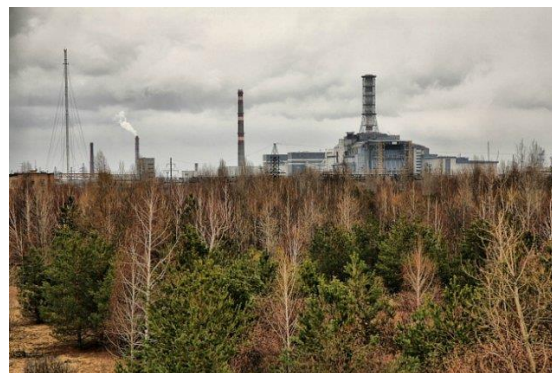
Автор слів і музики
В.Ф. ШОВКОВШИТНИЙ

Масштаби катастрофи могли б бути незрівнянно більшими, якби не мужність і самопожертва учасників ліквідації наслідків аварії.

Відразу після катастрофи загинула 31 особа.

У ліквідації наслідків аварії взяли участь 350 тис. громадян України, в тому числі 23 тис. мешканців Дніпропетровська.

Багато з них отримали високі дози радіації й надто рано пішли з життя.

Рудий ліс

Серед тих, хто відправився на бій з радіацією, були й співробітники Національної металургійної академії України. Ми повинні їх знати, повинні низько вклонитися героям, які живуть серед нас.

ВШАНУВАННЯ ЧОРНОБИЛЬЦІВ НМетАУ

26 квітня в конференц-залі Національної металургійної академії України в відбулися урочисті збори колективу академії, присвячені 30-річчю Чорнобильської катастрофи. Студенти та співробітники зібралися, щоб висловити подяку нашим ліквідаторам аварії на Чорнобильській АЕС та послухати їхні розповіді. Вільних місць в залі не було, декому навіть довелося стояти.

Чорнобиль – це вже історія України, але в пам'яті українського народу 26 квітня 1986 року – це день чорнобильського лиха, болю, суму, і забути це й викреслити із нашої пам'яті неможливо.

У своїй промові ректор НМетАУ Олександр Григорович Величко відзначив, що ці трагічні події навчають вболівати за минуле своєї держави, протистояти злу, насильству, несправедливості та руйнуванню навколишнього світу, виховують почуття сприймання чужого болю, як свого, загальнонародного горя – як особистого, любові до людини, до землі, до держави, і ми повинні зберігати в пам'яті трагічні сторінки історії України. Від імені всіх присутніх Олександр Григорович виразив вдячність та пошану усім героям-ліквідаторам Чорнобильської аварії – співробітникам НМетАУ– і вручив почесні грамоти та грошові винагороди.

Ділячись своїми спогадами, учасники ліквідації на Чорнобильській АЕС Лев Матвійович Рабер та Володимир Симонович Шифрін розповідали, яким є їх Чорнобиль з висоти прожитих 30 років, як склалося їхнє життя після цієї трагічної події, що б вони хотіли передати молоді у спадок зі свого життєвого досвіду, і що людство обов'язково повинно пам'ятати такі уроки історії. На зустрічі панувала особлива атмосфера спогадів та жалю тих подій.

Хвилиною мовчання усі присутні вшанували пам'ять героїв-ліквідаторів та жертв Чорнобильського лиха. «У вогні не згорів їх жертвний чорнобильський слід. Ще затужить по них Земля і скорбота земна».

Кадри металургії

Наприкінці зустрічі учасники ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС разом з ректором та студентами заклали алею пам'яті Чорнобиля, висадивши кущі троянд біля центрального входу до академії.

Людмила ІСАЄВА,
доцент кафедри теорії металургійних процесів
і загальної хімії

ЧОРНОБИЛЬЦІ НМетАУ

Напередодні Дня пам'яті наші студенти та викладачі поспілкувалися з ліквідаторами аварії на Чорнобильській АЕС. Ось їхні розповіді.

ІВАЩЕНКО ВАЛЕРІЙ ПЕТРОВИЧ

Довідка

Перший проректор НМетАУ, доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, академік АІН України, академік АН ВШ України, заслужений працівник освіти України. Був оперативним працівником в Чорнобильській зоні в квітні — травні 1990 р.

Ви знаєте, того трагічного квітня 1986 року поняття «мій Чорнобиль» торкнулося, мабуть, багатьох родин. А його дзвони відлунюють і сьогодні.

Це трагедія без кольору й запаху, але ті, хто розумів про її небезпеку й наслідки, жодної хвилини не вагався. Я говорю про відділення пожежників, 23 – 25-річних хлопців, які прийняли на себе удар, згоріли зсередини, але максимально локалізували вогонь, відрізавши його від машинного відділення. Адже в цьому залі знаходились всі турбіни, через нього йшли численні

кабелі високовольтної лінії.

Люди багатьох професій брали участь у ліквідації наслідків аварії: від дипломатів до столярів, будівників, слюсарів, монтажників. Можу з упевненістю сказати, що як військовий, так і громадянській обов'язок я і сотні, тисячі ліквідаторів виконали з честю.

Життя триває... Радую своєю красою. Але уроки історії ніколи не можна забувати. Тож нашим студентам хочеться побажати бути пильними, пам'ятати, що Україна в нас одна. Хай

наші студенти вчаться, стають професіоналами своєї справи, конкурентоспроможними на ринку праці, а також патріотами своєї держави. Їм у спадок ми зберегли цю землю, їм продовжувати справу батьків. Так має бути.

Розповідь записали
Тетяна ПРИМАК, Аліна КУПРІЙ,
студентки групи ПР01-12

ШИФРІН ВОЛОДИМИР СИМОНОВИЧ

Довідка

Начальник відділу кадрів НМетАУ, полковник у відставці. З 10 вересня до 10 грудня 1987 р. на посаді начальника штабу окремого ремонтно-відновлювального батальйону інженерної техніки здійснював організацію внутрішньої служби; контроль робіт ремонтних бригад; облік дози радіоактивного опромінення. Нагороджений медаллю "За відзнаку у військовій службі" за самовіддачу, виявлену при виконанні своїх обов'язків під час виконання робіт з ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

У травні 1986 року я поїхав до Києва подавати документи в академію Міністерства оборони і про те, що сталася трагедія, не чув, як і багато наших співгромадян. Дивувало, звичайно, те, що у вагоні поїзда їхало тільки двоє людей, дивувала відсутність людей на вулицях у Києві, але документи я подав і поїхав додому. І тільки потім через ЗМІ повідомили про те, що стався вибух реактора в Чорнобилі.

Безпосередньо до Чорнобиля на ліквідацію наслідків катастрофи я потрапив у вересні 1987 року від військової кафедри тоді ще ДМетІ. Відряджалися співробітники не більше, ніж на три місяці. Причому суворо вираховувалася доза максимально можливого опромінення. Якщо людина протягом трьох місяців отримувала цю дозу, то з військової частини в зону відчуження вона вже не виїжджала, а працювала безпосередньо на території розташування військової частини.

Важко зараз передати те, що відкрилося нашим очам в зоні відчуження: пам'ять гуманна і щось згладжує, щось пом'якшує, але картина постала нерадісна. Жахливо виглядали залишені села, будинки, височенна трава, рудий ліс, величезні гриби та порожнє місто Прип'ять. Сама зона відчуження була 30-ти кілометровою територією, окресленою навколо реактора. Наша військова частина стояла за межами цієї зони (як й інші військові частини). У військовій частині я обіймав посаду начальника штабу окремого ремонтно-відновлювального батальйону інженерної техніки. Коло обов'язків: розподіл ремонтних груп, призначення нарядів, виїзд в зону відчуження для контролювання проведення робіт і постановки завдань, ведення різної документації. Навіть за військовими мірками батальйон був великим. Понад 500 людей. Основне завдання батальйону – обслуговування та ремонт військово-інженерної техніки. Кожного дня в районі «проммайданчика», який перебував в декількох кілометрах від 4-го блоку, за п'ять кроків від славетної сосни-обеліска, о 13 годині, оперативне

командування проводило нараду з командирами та начальниками штабів військових частин і цивільними фахівцями щодо виконаних робіт і завдань на наступний день. Увечері в кожній військовій частині були свої наради. А вранці сотні машин в колоні (одиначні пересування машин в зоні, крім командирських, були заборонені) під'їжджали до кордону 30-ти кілометрової зони в селі Дитятках, де був розташований пункт санітарної обробки – ПуСО-1. Тут солдати переодягалися в «брудну» одягу (яка за ніч була випрана й висушена) і «брудні» чоботи (теж відповідним чином оброблені), пересідали в «брудні» машини (які взагалі не виїжджали із зони) і знову в колонах, попереду обов'язково поливальні машини, висувалися до місця роботи. Дорога назад така сама. Тільки машини кілька разів відмивалися в спеціальних пунктах обробки, і люди милися в душах перед посадкою в «чисті» машини. За час роботи можна було отримати не більше певної встановленої дози. У 1987 році це було 25 бер, і тоді ще не було індивідуальних дозиметрів. У день можна було отримати не більше 0,5 бер. Вимірювання індивідуальної дози визначалося так званим «колективним методом». З кожної ремонтною бригадою виїжджав хімік-дозиметрист, який вимірював рівень радіоактивного випромінювання ремонтованої техніки у 4-5 точках, визначав середнє значення, яке потім записувалося в журнал, всім однаково, хоча у всіх воно було, звичайно, різним. Час роботи бригади теж визначався виміряним середнім показником. Наприклад, середнє значення 0,1 бер, отже, працювати можна не більше 5 годин (щоб не вийти за межі допустимих 0,5 бер.

Життя після повернення додому склалося, можна сказати, так само, як і в усіх: спочатку був тривалий період хвороби й реабілітації, але потім все налагодилося, потрібно було продовжувати роботу вже на військовій кафедрі ДМетІ. З нашої кафедри для участі в ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС відрядили 10 осіб, які, змінюючи один одного, виконували непрості обов'язки у складній, можна сказати бойовій обстановці. З них троє в даний час важко хворіють, і три людини після важкої хвороби, пов'язаної з перебуванням й роботою на ЧАЕС, пішли з життя.

Минуло 30 років після тієї трагічної дати. Це і багато і мало. Яскраві спогади про пережите в зоні відчуження стають темою розмов під час зустрічей із моїми товаришами по службі. Слід пам'ятати: те, що сталося в Чорнобилі 30 років тому, це урок історії для всього людства, який не повинен повторитися.

Розповідь записала
Ольга НОСКО,
заступник декана факультету
матеріалознавства та обробки металів

РАБЕР ЛЕВ МАТВІЙОВИЧ

Довідка

Доцент кафедри машин і агрегатів металургійного виробництва, академік Підйомно-транспортної академії наук України, один із засновників організації «Союз Чорнобиль» Індустріального району, член ради старійшин обласної організації. На майданчику аварійного блоку знаходився з 10 до 23 серпня 1986 р. За участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС нагороджений орденами «За мужність» III ступеня та «Дружби народів», медаллю «Захисник Вітчизни».

У 1986 році я працював головним спеціалістом проектного інституту «Дніпропроектстальконструкція». З перших

днів аварії гостро стояло питання: як врятувати людей? Як їх захистити від радіоактивних викидів? Нами було запропоновано створити конструкцію, яка б відокремлювала аварійний і неаварійні блоки. Розроблені сталеві конструкції виготовляв Дніпропетровський завод металокопирцій ім. Бабушкіна. Мені довелося нести особисту відповідальність за прийняті рішення та їх реалізацію під час проектування, виготовлення та монтажу металокопирцій частини об'єкта «Укриття». Безліч нових завдань доводилося терміново вирішувати безпосередньо під час монтажу, спираючись лише на знання та досвід. Розроблені за моєю участю нові технологічні операції доводилося здійснювати спільно з монтажниками безпосередньо під час монтажу, виконуючи всі роботи, як то кажуть, своїми руками, незважаючи на посади та звання. У цій роботі брали участь монтажні організації з усієї України. За планом у з'єднанні елементів конструкції укриття повинні були брати участь 30 осіб і провести монтаж за 20 днів. Використання мого винаходу з монтажу фрикційних з'єднань на високоміцних болтах дозволило провести збірку конструкцій за 10 днів силами 10 людей. Якщо замислитися над цими цифрами, то можна зрозуміти, скільком людям це зберегло життя. Робота часто переривалася страхітливою командою з динаміків по всій зоні: «Покиньте зону монтажу». Це означало, що з реактора йде смертельний викид радіації. У ті дні у всіх була різь в очах і «дзвеніли» руки, коли ми знімали рукавиці.

Пам'ятаю, що серед ліквідаторів аварії ходила фраза: «Аварію зробили оператори, а конструкція реактора дозволила їм це зробити». Тож вважаю, що новому поколінню студентів необхідно пам'ятати про необхідність надійності технічних систем як на стадії проектування, так і на наступних стадіях (виготовлення, монтажу, експлуатації).

Розповідь записала
Анна ШПОРТЬКО,
заступник декана факультету
економіки і менеджменту

ГЕРОЙ СЕРЕД НАС

Довідка

Величко Валерій Васильович, доцент кафедри теорії металургійних процесів і загальної хімії. В Чорнобильській зоні знаходився з 23 квітня до 28 травня 1987 р. на посаді командира взводу радіаційно-хімічної розвідки окремої роти хімічного захисту, яка займалася дезактивацією службових приміщень і прилеглих територій, а також розвідкою радіаційної обстановки.

Усі ми знаємо з уроків історії, що 26 квітня 1986 року на 4-му енергоблоці Чорнобильської АЕС в невеликому містечку під назвою Прип'ять стався вибух. Цей день став великою трагедією не тільки для всієї країни, а й для більшої частини світу. Але найбільшим випробуванням це стало для тих, хто перебував там у той час. Стало зрозуміло, що після вибуху тут буде інший світ: земля, де не можна сіяти, річки, в яких не можна купатися й ловити рибу, будинки, в яких не можна жити...

Мені випала нагода поспілкуватися з людиною, яка безпосередньо брала участь у ліквідації наслідків аварії. Його ім'я **Валерій Васильович Величко** – кандидат хімічних наук, доцент і просто Людина, не можу не написати це з великої літери.

З 23 квітня до 28 травня 1987 року Валерій Васильович працював в зоні аварії, підірвав своє здоров'я заради інших, за цей термін він отримав чималу дозу радіації. Він настільки вражений тими подіями, що, відповідаючи на поставлені мною питання, не міг приховати в очах сильний смуток. Мені відразу стало ясно – це було страшно. Валерій Васильович охарактеризував події коротко: «У мене перед очима стоїть те, що я бачив, воно стоїть суцільною стіною, це було дуже важко».

Сидячи поруч з цією людиною, я всією душею відчував, що згадувати про це йому було дуже боляче, а говорити ще важче. На кожне з поставлених мною питань я чув чіткі й короткі відповіді, і мені було важко ставити нові, я не хотів тиснути на нього. У кожній відповіді я чув ледве помітне тремтіння в голосі, і я не став його умовляти на більш відкриті відповіді.

Дізнався все, попрощався, сказавши «спасибі», але не за відповіді на питання, а «спасибі» як маленьку дециму подяки за його участь у тих страшних подіях.

Нам, молодому поколінню, Валерій Васильович побажав: «Любіть і захищайте Батьківщину! Все решта додасться».

Чорнобильська трагедія – це сумний урок для людства. Я вважаю, що нам слід пам'ятати такі уроки історії, і Валерій Васильович зі мною, безумовно, згоден.

Антон ВАРИЦЕВ,
студент групи МЕ18-14

ЧОРНОБИЛЬ: СПОГАДИ ЛІКВІДАТОРІВ

АНТОНЕНКО СЕРГІЙ ВАЛЕНТИНОВИЧ

Довідка

Доцент кафедри управління проектами. В Чорнобильській зоні знаходився з кінця серпня до листопаду 1986 року на посаді заступника командира Окремого батальйону спеціального захисту. На станції організував і виконував роботи з дезактивації приміщень у 6-ому районі Чорнобильської АЕС (небезпечна зона), у «вільний час» організував будівництво й будував зимове містечко для розміщення особового складу батальйону.

ПРОЛОГ

Про аварію я дізнався 26-27 квітня. Перша думка: починається війна (так нас вчили на військовій кафедрі). Звичайно, виникло питання, як терорист міг підірвати ядерний реактор у режимній зоні. Виявилось, що це можна зробити відносно легко та встигнути при цьому самому покинути зону.

Але, оскільки не було інших подій, що підтверджували цю версію, а уряд нарешті повідомив про аварію (саме про аварію, а не про теракт), стало якось спокійніше. Можна було зрозуміти, що на ліквідацію її наслідків будуть зосереджені необхідні ресурси, фахівці тощо... Не можна сказати, щоб це сильно заспокоїло, але все ж – не війна. До 10 травня надійшло повідомлення, що реактор заглушений, тобто, що витікання радіоактивних речовин з нього зупинено. Ось тут уже можна було зітхнути з полегшенням: Сахара та Сибір серйозно допомогли нам у ці дні.

САХАРА, СИБІР ТА АВАРІЯ

Здавалося б, яке відношення до аварії мають африканська пустеля Сахара та Сибір? Але саме їх вплив практично врятував Київ та Подніпров'я від зараження.

Справа в тому, що основні вітри на території України влітку дмуть із Західної Атлантики рівно вздовж Дніпра. А як раз під час аварії вітер був з Півдня, з африканської пустелі Сахари. Так в перші дні після аварії утворився так званий «північний» слід, який зачепив в основному Білорусь. А потім вітер змінився на східний, з Сибіру. Так утворився «західний» слід. Обидва ці сліди пройшли по відносно малонаселених територіях, здебільшого по Білорусі та Поліссю, лісами та болотами. А якби в цей час віяв «стандартний» північно-західний вітер, зараженими виявилися б величезні території вниз за течією Дніпра, з містами та греблями, з виробничими потужностями та розвиненим сільським господарством. Тоді наслідки аварії були б набагато страшнішими. Тож можна вважати, що в перші дні погода «зіграла за нас», а потім реактор уже вдалося заглушити. Що, втім, не скасовувало необхідності боротьби з наслідками самого зараження, яке охопило значні території, а не тільки «тридцяти кілометрову» зону. Фактично, радіоактивні опади випали в основному в межах цієї зони, й вона дійсно становила загрозу й є небезпечною зараз. Решта території заражені набагато слабкіше, там цілком можливо жити та працювати. Хіба що деякі продукти потрібно перевіряти на рівень радіоактивності.

ГЕРОЇ ПЕРШИХ ДНІВ

Люди, які працювали на ліквідації наслідків аварії в перші дні, всі без винятку, на мою думку, повинні бути визнані героями. Тому, що вони, не знаючи справжньої радіаційної ситуації (а пізніше – навіть знаючи її), йшли «в наступ» на реактор, розуміючи, що це – їхній останній бій. Практично нікого з цих людей вже немає серед живих. У книгах пишуть переважно про пожежників, які кинулися гасити пожежу на станції без найменшого уявлення про те, що там сталося насправді. Але мало хто згадує про вертолітників, які «бомбили» відкритий реактор мішками з реагентами. Про людей, що виходили на дах хоча б на хвилину, про шахтарів, які рили тунель під реактор... Практично всі вони в підсумку отримали величезні дози радіації. Але, якби не було їх подвигу, ми б зараз, як кажуть, вже світилися вночі. «Героями» в підсумку були названі переважно ті, хто керував цією операцією: менше витрат на нагородні, та й приємніше самим собі звання роздавати. Єдине – підло стосовно справжніх героїв. Про одних героїв хочеться розповісти окремо: про тих, хто, ризикуючи здоров'ям та життям, встановив прапор на трубі 3-4 блоків. Нехай говорять, що цього можна було не робити. Нехай звинувачують тих, хто послав хлопців туди, звідки важко повернутися живим-здоровим. Цей подвиг був дуже потрібним. Прапор над трубою 4-го блоку, як прапор Перемоги, оповістив всіх нас та весь світ про те, що ми перемогли радіацію: припинили її викид в атмосферу. Що світ знову може спати спокійно – аварія локалізована. І сьогодні, згадуючи ті роки, я повинен сказати, що прапор виконав свої функції й як звістка світу, й як мотиватор для тих, чий бій з радіацією тривав.

ЯК Я ПОТРАПИВ ДО ЧОРНОБИЛЯ

Наприкінці літа мене викликали до військкомату і сказали, мовляв, потрібно їхати на ліквідацію наслідків аварії на ЧАЕС. На той час у мене за плечима вже була служба в Туркменії, властивості радіації та методи захисту від неї я знав професійно. Посада, на яку мене призвали – заступник командира частини, – була досить високою. А найголовніше, мені дуже хотілося побачити в натурі й атомну станцію, й аварію. Подивитися на радіацію зблизька, щоб ми з нею зустрілися не в навчальній, а в реальній обстановці. Багато в чому через це я, власне, й не став відмовлятися й вигадувати причини (хоча причини не їхати в мене були). Попередньо уточнивши у друзів те, чого я, можливо, не знав (а друзі підкинули кілька ідей і кілька запитань), я вважав себе готовим до поїздки. Відрядження мені виписали на 180 днів, хоча було відомо, що середній час перебування на станції – щонайбільше місяць, і залежить він від отриманої дози опромінення.

ПРИБУТТЯ

Приймали нас у Білій Церкві. Наш одяг забрали й дали військове обмундирування. Новеньке, тільки зі складів. І повезли до Ораного, яке військові чомусь уперто називали Орáním (з наголосом на другому складі). Звідти всіх розвезли (або розвели) по своїх частинах, а мене, вже пізно ввечері, на спеціально викликаному «газику», відправили до іншої частини. Як з'ясувалося пізніше, вже вранці, приїхав я «аж» за 200 метрів від того місця, де нас розподіляли. А їхати довелося хвилин 5! Справа в тому, що ці 200 метрів були метрами болота, пішки там можна було пройти, але машинам доводилося робити чималий гак, щоб потрапити до цього місця. Власне, частина й стояла на величезній «купині» посеред болота, що надалі призвело до деяких наслідків... Зустрічав мене попередній командир частини – кадровий офіцер, інтендант, відправлений до Чорнобиля за якусь провину (багато з кадрових офіцерів потрапляли туди саме з цієї причини). Але це теж стало зрозуміло дещо пізніше. Побачивши мене, він дуже зрадів – заміну йому шукали, мабуть, не один день, що таке радіація, він уявляв собі досить слабо, роботу в Чорнобилі розглядав як засіб «спокутувати свою провину» і швидше зануритись у рідну інтендантської службу. Ось цей інтендант мене відразу й спантеличив... Справа в тому, що вийшов наказ: частина залишається, зимуватиме. Зимувати в наметах було якось незатишно, це я зрозумів одразу в першу ж ніч, коли температура раптово впала до -5° (нагадаю – на дворі був серпень). А матеріалів для будівництва зимових будиночків не було! Проте, «зразковий будиночок» вже був побудований моїм попередником. Було зрозуміло, що й як має бути в кожному такому будиночку, за що я цьому попереднику вдячний до цього часу. Потрібно було вирішити задачу: з чого будувати решту. Бравий інтендант сказав мені: «А ти кради!». «Якось не навчений» – відповів я. Нарешті виявилось, що все не так вже й сумно. Інтендант – старий служака, – виявляється, домовився з навколишніми підприємствами: ми їм даємо робочу силу, а вони нам – необхідні матеріали. Правда, застосовувати це рішення мені так і не довелося: наступного дня прибули ешелони з матеріалами, і будівництво пішло за планом.

ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ

Звичайно, першого ж дня зі мною провели інструктаж з техніки безпеки. Цілком простий і зрозумілий. По-перше – нікуди без дозиметра, оскільки поруч з «чистими» ділянками все «брудне», будь-який крок може виявитися кроком до лікарні. Тому всі пересування – строєм в колоні по одному по дезактивованих проходах. По-друге – респіратор. Справа в тому, що все, що потрапило до легенів, нікуди з організму не виводиться, а влаштовувати всередині себе «маленький ядерний реактор» – самогубство.

Тому до легенів, в будь-якому випадку, має потрапляти якомога менше пилу. Краще тричі змінювати респіратор, ніж один раз надихатися радіоактивним пилом. По-третє – «дірки». Будь-яка стінка послаблює радіацію, а будь-яка «дірка»: вікно, двері, вентиляційний отвір, просто пролом в стіні – ні. Тому ніколи не слід ставати навпроти будь-якої «дірки». Це правило я засвоїв на станції так міцно, що повернувшись, ще тиждень автоматично ставав за стінку, щоб навпроти мене не було «дірок». Потім минуло. Четверте – «купи». Тут та ж історія, що й з пилом: поки «купи» немає, кожен елемент «фонить» сам по собі. Але якщо зібрати з них «кupu», інтенсивність випромінювання різко зростає, й те, що було безпечним нарізно, стає джерелом значно більш інтенсивного, тобто й більш небезпечного випромінювання «в купі». Мої хлопці лише один раз при прибиранні машинного залу третього блоку з фоновим значенням рівня радіації 1 р/год., зібрали «кupu» на 20 р/год. – ну, й дісталось їм від мене! П'яте – «не клав – не чіпай!». На станції маса цікавих, корисних в господарстві, але радіоактивних речей. Ось про них і йдеться в цьому пункті. Втім, реальний інструктаж був набагато компактнішим: це я пізніше пояснював солдатам за ті 5 хвилин, поки віз їх до частини, чому яка вимога з'явилася. А там був перелік – і виконувати!

**Повний текст спогадів Сергія АНТОНЕНКА
буде опублікований на сторінці «Арт-Метал»
офіційного сайту НМетАУ**

ВАСИЛЬЄВ АНАТОЛІЙ АНДРІЙОВИЧ

Довідка

Завідувач лабораторії кафедри технологічного проектування, підполковник у відставці. З 25 січня до кінця квітня 1988 р. на посаді начальника штабу автобатальйону організував перевезення особового складу на ЧАЕС та доставку пально-мастильних матеріалів зі складів Київського військового округу.

Коли сталася аварія на Чорнобильській АЕС, я в званні майора служив у Дніпропетровському військовому зенітно-ракетному училищі. Наказом начальника училища я був направлений до штабу з ліквідації аварії на ЧАЕС. Прибувши до штабу, отримав інструктаж і був призначений на посаду начальника штабу в/ч 34102 (автобатальйон). Переді мною були поставлені завдання з перевезення особового складу 25-ї бригади на ЧАЕС та постачання пально-мастильних матеріалів зі складів Київського військового округу на базу зберігання пально-мастильних матеріалів Київського сектору. Але головним завданням було збереження життя та здоров'я особового складу в/ч 34102. 25 січня 1988 р. я приступив до виконання службових обов'язків. За штатом у моєму автобатальйоні нараховувалося 25 офіцерів та прапорщиків (кадрових та з запасу); 200 осіб, призваних з запасу через райвійськкомати областей України. Ми мали 100 автомашин різних марок та модифікацій.

Особовий склад розміщувався в наметах по 20 осіб, опалення – «буржуйки». Радіаційний фон на території всієї частини становив від 0,5 мр/год. до 0,5 р/год. Автомашини перебували в автомобільному парку. Наметовий табір та автопарк знаходилися у лісі, на відстані 30 км від ЧАЕС.

Кадри металургії

Було організовано дворазове харчування – ранній гарячий сніданок та пізня гаряча вечеря, у дорогу на обід видавався сухий пайок. Технічна вода доставлялася в цистернах. Особовому складу видавалася мінеральна вода у пляшках. Індивідуальними засобами захисту особового складу були марлеві пов'язки (пелюстки), респіратори та протигази ГП-5.

Служба водіїв була психологічно та фізично дуже важкою, відпочивати доводилося лише 5-6 годин на добу. Інструктаж водіїв я особисто проводив щодня вранці о 6.00. Одна колона автомашин вирушала до 25-ї бригади за особовим складом, який прямував для роботи на ЧАЕС. Інша колона направлялася на склади КВО до м. Києва. Їдучи трасою в бік Чорнобиля, дуже важко було бачити залишені будинки в селах та обпалені радіацією дерева й траву.

Поставлені переді мною завдання були виконані повністю. Грубих порушень у в/ч 34102 не було. 30 квітня 1988 р. я повернувся до ДВЗРКУ та приступив до подальшого несення служби.

За виконання своїх службових обов'язків я неодноразово заохочувався грамотами командування. Нагороджений Знаком «Учасник з ліквідації аварії на ЧАЕС». До 20-річчя трагедії на ЧАЕС Міністерством оборони України мені було достроково присвоєне звання підполковника.

СИДОРЕНКО ВІКТОР КОНОРОВИЧ

Довідка

Старший викладач кафедри колісних і гусеничних транспортних засобів, учасник ліквідації аварії на ЧАЕС 1-ої категорії. В Чорнобильській зоні знаходився з 2-го грудня 1987 р. до 3-го березня 1988 р. на посаді інженера окремого інженерного батальйону спеціальних робіт.

Наша військова частина 1261753 була розташована в селі Корогоді. Я брав участь у роботах з

демонтажу будівель промислової зони навколо зруйнованого реактора, очищення «рудого лісу», захоронення радіоактивних відходів, техніки, майна у могильниках «Підлісний» і «Луб'янка-Бураковка», «Прип'ять», а також у роботах з ремонту, відновлення та евакуації техніки інженерного батальйону.

За виконання відповідальних завдань з ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС був нагороджений медалями «За відзнаку у військовій службі», «Захиснику Вітчизни» та грамотами начальника оперативної групи ЦЗ СРСР.

У 1991 р. за участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС був представлений до ордена «За службу Батьківщині» III ступеня.

На згадку про цей важкий період життя залишилися світлини.

Кадри металургії

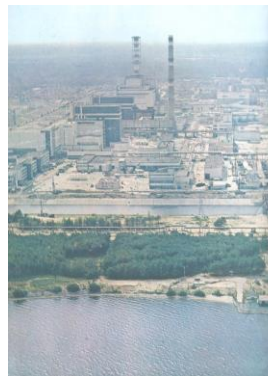

ШЕЛУДЬКО ІГОР БОРИСОВИЧ

Довідка

Старший викладач кафедри промислової теплоенергетики.
Знаходився в Чорнобильській зоні в листопаді — грудні 1986 року
на посаді помічника начальника штабу батальйону
радіотехнічної розвідки.

ЖАРКО КОСТЯНТИН ГРИГОРОВИЧ

Довідка

Слюсар-сантехнік центральної котельні. З 22 червня до 5 вересня 1987 року проходив службу (сел. Ороне) як рядовий пожежної роти. Виконував роботи з ліквідації наслідків аварії на території енергоблоку, рудого лісу та інших об'єктів

ПРИХОДЬКО ГЕОРГІЙ ПАВЛОВИЧ

Довідка

Колишній старший лаборант кафедри металургійного палива і вогнетривів, нині пенсіонер. У період з 8 вересня до 1 жовтня 1987 року був направлений до Чорнобильської зони начальником Дніпропетровської моторизованої колони. Здійснював організацію доставки та розвантаження будівельних матеріалів, а також контроль за якістю продукції та будівельно-монтажних робіт.

ВІТАЄМО З УСПІШНИМ ЗАХИСТОМ ДИСЕРТАЦІЇ!

22 квітня відбувся успішний захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук здобувачем кафедри політичної економії **Амбражей Оксаною Анатоліївною** (науковий керівник к.е.н., професор кафедри Лебедева Валентина Костянтинівна). Дисертація присвячена дослідженню економічного механізму взаємодії ринків праці та освітніх послуг. Захист відбувся у спеціалізованій вченій раді ДВНЗ «Національний гірничий університет» за спеціальністю 08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки. Відзначимо, що Оксана Амбражей була багаторічним кореспондентом газети «Кадри металургії».

ГЕРАЛЬДИКА ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ

26 квітня в студентському читальному залі бібліотеки НМетАУ відбувся захід «Геральдика Дніпропетровщини», присвячений 240-річчю м. Дніпропетровська. З великою зацікавленістю студенти факультету матеріалознавства та обробки металів та співробітники академії прослухали бесіду професора кафедри автоматизації виробничих

процесів, ученого секретаря академії Олега Юхимовича Потапа про історію створення герба міста. Олег Юхимович не тільки цікавиться геральдикой в цілому, а й є творцем герба нашої академії. З його допомогою кожний факультет також отримав свій герб.

О.Ю. Потап є членом Українського геральдичного товариства (УГТ, м. Львів), є членом ради УГТ. У співавторстві із заступником директора з наукової роботи Дніпропетровського національного музею ім. Д.І. Яворницького В.М. Бекетовою Олег Юхимович написав книгу

«Геральдика Дніпропетровщини. Офіційні символи територіальних та муніципальних утворень». У виданні відображено історію адміністративно-територіальної геральдики Дніпропетровської області з кінця XVIII століття й до наших днів. Олег Юхимович консультував і брав участь у створенні гербів міст нашої області.

Дякуємо О.Ю. Потапу, металургу за професією, за його хобі, яке має цінність для всієї України.

Марина ОНУФРІЄНКО,
завідуюча відділом бібліотеки

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Стали відомі результати щорічних конкурсів наукових робіт студентів і молодих учених. Приємно зазначити, що серед переможців цих конкурсів є багато представників нашої академії.

КОНКУРС НАН УКРАЇНИ НА ЗДОБУТТЯ ПРЕМІЙ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ЗА КРАЩУ НАУКОВУ РОБОТУ

Диплом і премію отримав

Андрій Зимогляд (гр. КН01-10, керівник доцент Гуда А.І.)

Грамоти отримали

Євген Домбровський (гр. АП01-11м, керівник доцент Кузнецов В.В.)
Дмитро Баранцов (гр. АП01-11м, керівник доцент Кузнецов В.В.)
Катерина Наливайко (гр. МВ04-10, керівник професор Пінчук С.Й.)
Анна Гребенева (асистент кафедри матеріалознавства, керівник професор Куцова В.З.)

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ З ПРИРОДНИЧИХ, ТЕХНІЧНИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Дипломи I ступеня отримали

Олена Чумак (гр. МВ01-11, керівник професор Куцова В.З.)
Владислав Волнянський (гр. ЕП01-12, керівник професор Швачич Г.Г.)

Дипломи II ступеня отримали

Олеся Розенберг (гр. МЕ03-12, керівник доцент Мянговська Я.В.)
Олександр Семенов (гр. МЛ01-12-1, керівник професор Селівьорстов В.Ю.)
Сергій Щетінін (гр. АП01-12, керівник доцент Стьопкін В.В.)
Дмитро Задорожний (гр. АП01-12, керівник доцент Стьопкін В.В.)
Дмитро Баранцов (гр. АП01-11м, керівник доцент Кузнецов В.В.)
Євген Домбровський (гр. АП01-11м, керівник доцент Кузнецов В.В.)
Євген Алпаєв (гр. МЕ09-13, керівник доцент Машиністов В.Є.)
Олексій Кобзар (гр. МЕ09-13, керівник доцент Машиністов В.Є.)
Гнат Кучерин (гр. ІС901-09, керівник професор Петренко В.О.)
Тетяна Тищенко (гр. ТЕ01-10м, керівник доцент Федотов С.С.)

Дипломи III ступеня отримали

Андрій Кулаков (гр. МВ01-11, керівник професор Миронова Т.М.)
Костянтин Гайдук (гр. ІС901-09м, керівник доцент Маруніч В.О.)
Яна Мороз (гр. ЕК01-11, керівник доцент Лозовська Л.І.)

Інформацію надала
Лариса МАРТИНОВА,
завідуюча сектором НДРС

ВСЕУКРАЇНСЬКА ОЛІМПІАДА З ПЕДАГОГІКИ

З 6 до 8 квітня у м. Кременчуці проходив II етап Всеукраїнської олімпіади з педагогіки. Команда НМетАУ – 5 студентів груп ПР01-12 та ПР01-13 (**Катерина Мілова, Юлія Бродна, Тетяна Примак, Михайло Кардаїльський, Аліна Купрій**) гідно виступили на олімпіаді. Вони показали високий рівень теоретичних знань і захистили творче завдання, підготувавши презентації. Результат –

Кадри металургії

диплом III ступеня (**Аліна Купрій**, група ПР01-12), грамота за кращу команду, 4 грамоти у різних номінаціях.

Ольга ЛУЧАНІНОВА,
доцент кафедри інженерної педагогіки

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА ОЛІМПІАДА З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

зліва) і **Ольга Гулак** (друга справа) успішно виконали обов'язкову програму. Всі учасниці нагороджені відповідними дипломами та грамотами.

21-22 квітня в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» відбувся II етап Всеукраїнської олімпіади з інтелектуальної власності. Команда Національної металургійної академії України під керівництвом професора Петренка Віталія Олександровича взяла участь в олімпіаді з такими результатами: **Крістіна Соц** – III місце (друга зліва на знімку); **Євгенія Янович** – V місце (третя зліва); **Анна Оголь** – V місце (перша справа); **Олена Чернобаєва** (перша

Віталій ПЕТРЕНКО,
професор кафедри
інтелектуальної власності

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

18 – 20 березня 2016 року на базі Сумського державного університету відбулася Міжнародна конференція «Студентське самоврядування європейського типу». На конференції були присутні 100 представників різних ВНЗ з 20-ти областей України, в тому числі й актив студентської ради нашої академії (голова ради студентів Катерина Юдченко та її заступниці Катерина Мілова та Яна Конкіна).

У плідній співпраці протягом трьох днів ми знаходили шляхи вирішення актуальних проблем самоврядування, брали участь у корисних тренінгах та відвідували цікаві конференції. Під час другого дня відбулася онлайн-конференція з Німеччиною та Китаєм, виступили студенти, котрі навчалися за кордоном понад півроку, запрошеними гостями були представники студентського самоврядування з Польщі. За дні, які ми перебували на базі Сумського державного університету, ми поринули в дружню атмосферу спілкування та обміну досвідом.

У плідній співпраці протягом трьох днів ми знаходили шляхи вирішення актуальних проблем самоврядування, брали участь у корисних тренінгах та відвідували цікаві конференції. Під час другого дня відбулася онлайн-конференція з Німеччиною та Китаєм, виступили студенти, котрі навчалися за кордоном понад півроку, запрошеними гостями були представники студентського самоврядування з Польщі. За дні, які ми перебували на базі Сумського державного університету, ми поринули в дружню атмосферу спілкування та обміну досвідом.

Варто зазначити, що ми під великим враженням від цього відрядження. В СумДУ, як нам здалося, є ідеальні умови для навчання та студентської діяльності. Вразило те, що в університеті є онлайн-студія, де викладачі проводять консультації та записують трансляції навчальних відеоматеріалів, навчальні телестудії, власний музей, своя танцювальна зала і ще багато того, що хотілося б мати, і до чого повинен прагнути кожен навчальний заклад. Керівництво підтримує студентів

абсолютно у всьому, тому вони з легкістю реалізують свої ідеї, навіть такий масштабний захід, як прийом великої кількості студентів з усієї України.

Дякуємо організаторам і місту Сумам за теплий прийом, незабутні враження та отриманий досвід!

Яна КОНКІНА,
студентка групи ЕО01-12,
заступник голови ради студентів

МІЙ ВИБІР – НМЕТАУ!

Літо 2015 року було дуже важливим у моєму житті. Мені треба було зробити один з важливіших кроків у моєму житті – обрати свою майбутню професію й вступити до вищого навчального закладу. Так вийшло, що довелося робити вибір між музичним навчальним закладом і технічним ВНЗ.

Активне репетиторство й правильне розташування пріоритетів дали свої результати. За результатами ЗНО й творчого конкурсу я пройшла до Дніпропетровського музичного училища ім. М.І. Глинки та Національної металургійної академії України, але обрала НМетАУ. Не останню роль у моєму виборі відіграла моя улюблена родина. Свого часу четверо моїх родичів закінчили ДМетІ (НМетАУ). Це продовження династії спадкових металургів.

Із традиціями НМетАУ я знайома ще з раннього дитинства, коли щоліта відпочивала з рідними в спортивно-оздоровчому таборі «Дружба», що на Орловщині. Тому рішення було однозначним: «Обираю «Метал»!». Так я стала студенткою групи ОА01-15 факультету економіки і менеджменту.

Минулі місяці мого студентського життя показали, що в своєму виборі я не помилилася. Мені подобається вчитися. Всі наші викладачі вкладають у свою роботу душу й серце, намагаючись дати нам необхідні знання. Ми ще тільки готуємося до отримання фахових знань, але вже відчуваємо піклування нашої випускової кафедри обліку та аудиту. Ми маємо дуже відповідального й уважного куратора. Це старший викладач Кравченко Тетяна Василівна. Вона слідкує за нашою успішністю, дає поради та взагалі цікавиться нашим студентським життям.

Тут я познайомилася з новими друзями, дружні відносини з якими, впевнена, збережу на все життя. Це ті люди, які виручать у важку хвилину, і з якими можна розділити радість і удачу. Я беру активну участь у художній самодіяльності, що забезпечує гармонійний розвиток особистості. А взагалі, НМетАУ – це пізнавальне та веселе студентське життя тривалістю в п'ять років.

Я стала більш упевненою в своєму майбутньому, оскільки кафедра обліку та аудиту готує фахівців, на яких є попит, і перспективи моєї майбутньої професії досить оптимістичні. Жодна компанія або фірма, від невеличкої крамниці до заводу не може обійтися без кваліфікованого бухгалтера, отже, фахівці з обліку будуть потрібні завжди.

І сьогодні, провчившись певний час, я можу сказати, що вислів, який я чула у своїй родині багато років поспіль: «Найкращий інститут на світі – наш улюблений і прекрасний ДМет (НМетАУ)!» відповідає істині. Я дуже рада, що опинилася тут!

Анастасія СИНІЦЬКА,
студентка групи ОА01-15

МІСТЕР НМетАУ 2016

24 березня відбулася грандіозна подія цієї весни – конкурс краси й таланту «Містер НМетАУ 2016». Цей захід був особливо очікуваним, бо останній такий конкурс для юнаків в історії академії відбувся в 2012 році.

За перемогу в конкурсі «Містер НМетАУ» боролося 10 конкурсантів, які пройшли нелегкий відбір і потім багатоденну інтенсивну підготовку. Протягом місяця вони займалися хореографією, пізнавали секрети постановки шоу-дефіле, разом із професійними стилістами, візажистами та перукарями працювали над створенням власного іміджу.

Кадри металургії

Конкурсна частина складалася з чотирьох етапів, а саме: два виходи в дизайнерському одязі, загальний танець і творчі номери. Хлопці показали свій артистизм, вміння триматися на сцені, творчі якості. Вихід конкурсантів вітався бурхливими оплесками залу, який активно підтримував своїх фаворитів.

Кожен з конкурсантів був відзначений у певній номінації, але, все ж, переможцем міг стати тільки один.

За результатами оцінювання журі **другим віце-містером став Ігор Ясинський** (група ФІ01-15-2);

Титул **першого віце-містера** дістався **Володимиру Пустовойту** (група АВ01-13-1);

Містером глядацьких симпатій став **Данило Пінюшко** (група АВ01-13-1);

Переможцем конкурсу «Містер НМетАУ 2016» був визнаний студент з Анголи **Herineu Prescindo** (група ФК01-14).

Всі учасники отримали цінні призи, подарунки, зірвали оплески та отримали безліч емоцій і досвіду.

Ми дякуємо всім юнакам за участь і бажаємо подальших успіхів у навчальному та творчому процесі!

Яна КОНКІНА

ДВІ ЗІРКИ

Валентина Лисак та Анастасія Гамова

Савенков (група ПР01-12) і професор кафедри політекономії Валентина Костянтинівна Лебедева запально виконали актуальну для деяких студентів пісню "Волшебник-недоучка". У виконанні Ігоря Ясинського та старшого викладача кафедри металургійного палива і вогнетривів Наталії Володимирівни Платонові прозвучала зворушлива пісня "Не питай". Містер НМетАУ Пресінду виступав у складі тріо разом з директором студентського клубу Ельвірою Іванівною Біленко та Анастасією Бабенко. Тріо порадувало глядачів майстерно виконаною джазовою композицією. Дуже душевний дует у складі завідувача кафедри історії та українознавства Володимира Терентійовича Британа та його онуки студентки Анастасії Синицької (група ОА01-15) заспівав а капела українську народну пісню "Ой

14 квітня у нас в академії відбулося щорічне шоу «Дві зірки». У цьому конкурсі виступають і борються за 1-е місце дуети – співробітник і студент. Цього року в конкурсній програмі брали участь не тільки пісенні дуети, а й танцювальні та музичні постановки.

Зі сцени ми почули українську пісню у виконанні завідувачої лабораторією кафедри політекономії Валентини Іванівни Лисак та Анастасії Гамової (група МЛ01-14), послухали музичну композицію у виконанні Олександра Йосиповича Панішкевича та Владислава Царика (група КН01-11). В цьому конкурсі виступали також учасники

конкурсу "Містер НМетАУ 2016". Так, Олександр

Валентина Лебедева та Олександр Савенков

Кадри металургії

чий то кінь стоїть". Вишуканий і ніжний танець показали асистент кафедри економічної інформатики Ганна Сергіївна Трофименко та Сергій Долгозвяга.

**Володимир Британ та
Анастасія Синицька**

**Ганна Трофименко
та Сергій Долгозвяга**

**Ельвіра Біленко, Пресінду та
Анастасія Бабенко**

Наших конкурсантів оцінювало компетентне журі у складі старшого викладача кафедри історії та українознавства Савич Анжеліки Вікторівни, заступника декана факультету економіки і менеджменту Шпорт'юко Анни Юріївни, старшого викладача кафедри фізичного виховання Безденежних Сергія Васильовича, директора студентського клубу хіміко-технологічного університету Стаса Розумовського, переможниці конкурсу «Дві зірки» 2014 року Катерини Січкарь, голови ради студентів Катерини Юдченко, Юлії Головій.

Як у будь-якому конкурсі, були визначені

переможці. Кожен дует отримав грамоту в певній номінації та подарунок. Третє місце посів дует **В.Т. Британа та А. Синицької**, другими стали **В.І. Лисак та А. Гамова**. А перемогли в шоу «Дві зірки 2016» **Е.І. Біленко, А. Бабенко та Пресінду!**

Ми вітаємо переможців і дякуємо всім учасникам конкурсу за незабутні враження!

Чекаємо на таке ж грандіозне шоу наступного року.

Ірина ГАРКУША,
заступник голови ради студентів

СПОРТИВНІ НОВИНИ

Жіноча збірна команда академії з баскетболу стала чемпіоном IV Спортивних студентських ігор Дніпропетровської області. До складу команди входять Євгенія Козлова (група ДІ01-12), Дарина Лесун (група ОА01-11), Ксенія Козарь (група ДІ01-15), Яна Губенко (група ФК01-12), Катерина Лехощак (група ХТ03-14), Катерина Баранник (група МЕ09-15), Лілія Хиждова (група ОА03-12), Яна Сидоренко (група ХТ03-14), Анастасія Волошина (група ДІ01-15). **Тренер команди** – старший викладач кафедри фізичного виховання, майстер спорту СРСР з баскетболу **Валентина Леонідівна Мироненко**.

Вітаємо команду та тренера з перемогою та бажаємо нових досягнень!

1 квітня – День сміху

Посміхнемося разом!

Чи може каша в голові бути поживою для розуму?

Якщо Вам дали гарну освіту, це ще не означає, що Ви її одержали!

Як показала практика – для початку непогано було б ознайомитися з теорією.

У мене 99 проблем і 271 з них з математикою.

– Скажіть, яка ваша методика написання реферату?

– Ctrl C, Ctrl V!

Дивовижна річ екзамен. Одних він дивує питаннями, а інших – відповідями.

Викладач: «Що таке трифазний струм?»

Студент: «Це коли по одному дроту подається напруга, по другому – струм, а по третьому – $\cos\varphi$ ».

Викладач: «Хто першим вийде відповідати, тому ставлю оцінку на бал вище».

Студент (встаючи): «Гаразд, ставте мені чотири, та я піду...»

Викладач: «Що таке кінська сила?»

Студент: «Це сила, яку розвиває кінь в один метр на зріст і вагою в один кілограм.

Викладач: «Де ж ви такого коня бачили?!»

Студент: «А його так просто не побачиш. Він зберігається в Парижі, в Палаті Мір і Ваги».

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Першого травня цього року християни східного обряду усього світу святкують своє велике свято – Великдень – головну подію церковного календаря, найдавніше та найважливіше християнське свято, яке відзначалося ще у часи апостолів і яке встановлене на честь Воскресіння Ісуса Христа – центра всієї біблійської історії та фундаменту всього християнського вчення. У православ'ї статус Великодня як головного свята відбивають слова «свят усіх свято й урочистість з усіх урочистостей».

Християнство виникло у I столітті н.е. у Палестині, яка знаходилася на той момент під владою Римської імперії, і вже в перші десятиріччя свого існування отримало розповсюдження й в інших провінціях та серед інших етнічних груп. Починаючи з перших десятиріч, особливо завдяки діяльності апостола Павла, воно набувало чисельних послідовників серед інших народів. До V століття розповсюдження християнства проходило головним чином у географічних межах Римської імперії, а також у сфері її культурного впливу, у подальшому (в основному в другій половині першого тисячоліття) – серед германських та слов'янських народів. Відповідно до літопису в 988 р. київський князь Володимир Святославович прийняв рішення хреститися від Константинопольської Церкви. Після чого духовенство хрестило київських людей у водах Дніпра та Почайни. Під час хрещення свого народу князь проголосив молитву:

«Боже великий, сотворивый небо и землю! Призри на новыя люди сия и даждь им, Господи, уведети Тебе, истиннаго Бога, якоже уведеша Тя страны христианския, и утверди в них веру праву и несовратну, и мне помози, Господи, на супротивнаго врага, да надеяся на Тя и Твою державу, побежю козни его!»

У відповідності до християнського вчення людина створена за взірцем та подібно до Бога. Вона була досконалою спочатку, але пала внаслідок гріхопадіння. Людина, та що пала, має грубе, видиме тіло, сповнену пристрастей душу й дух, який спрямований до Бога. Між тим, людина єдина, тому спасінню (воскресінню та обоженню) підлягає не тільки душа, але й уся людина, включаючи тіло. Досконалою людиною, нероздільно поєднаною із божественною природою, є Ісус Христос. Християни вірять, що світ створений єдиним передвічним Богом, і створений без зла. Воскресіння Христа знаменує для християн перемогу над смертю та знову придбану можливість вічного життя із Богом. Християнство розглядає історію як односпрямований, неповторний процес, який керований Богом: від початку (створення) до кінця (приходу Месії, Страшного суду). Основна ідея християнства – це ідея гріху та спасіння людини. Люди всі грішні перед Богом, й саме це зрівнює їх: греків та іудеїв, римлян та варварів, рабів та вільних, заможних та бідних – усі грішники, усі «раби божі». Християнська релігія стверджує, що страждання в земному житті принесуть людині спасіння й райську благодать у загробному світі, а в протидії злу бачить шлях до моральної досконалості. Християнство отримало характер універсальної загальнолюдської релігії.

Ще перші християни шанували місце розп'яття та погребіння Ісуса Христа, яке знаходилося тоді за межею міста, поза стінами стародавнього Єрусалиму. Пам'ять про це місце не була загублена й після руйнування міста. Перша церква Гробу Господня була закладена св. царицею Оленою (IV ст.). Вважається, що храм стоїть на тому місці, де, згідно із Святим Писанням, був розп'ятий, похований, а потім воскрес Ісус Христос. У храмі щорічно у Великдень відбувається церемонія сходження Благодатного вогню.

Храм Гробу Господня

Для кожного християнина відвідування Святої землі – знаменна, незабутня подія всього життя. Описати враження, передати словами ті почуття, які відчуваєш у той час, дуже складно. Тут треба бути. Віра людини зміцнюється, як зміцнюється бажання жити за християнським принципом «Полюби, як себе, ближнього свого...».

Леонід КЛІМАШЕВСЬКИЙ,
декан гуманітарного факультету

Прочани біля Кубуклії

КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І СИСТЕМ НАМ П'ЯТНАДЦЯТЬ!

П'ятнадцять років це багато чи це мало? Якщо порівняти ці п'ятнадцять років з віком Всесвіту, то це – мить. Якщо порівняти з віком людини, то це ще зовсім юний вік. Але якщо вимірювати вік нашої кафедри її досягненнями в науковій та освітній сфері, то немає жодного сумніву, що кафедра інформаційних технологій і систем – це велика, поважна та успішна складова Національної металургійної академії України. Щоб довести це, необхідно приділити трохи уваги історії кафедри й водночас розповісти про її досягнення.

Кафедра ІТС була створена на підставі наказу ректора № 20-А від 16 лютого 2001 року. Згідно з наказом на новій кафедрі передбачалося проводити підготовку фахівців з комп'ютерних наук за фахом «Інформаційні управляючі системи і технології». Завідувачем кафедри ІТС був призначений д.т.н., професор О. І. Михальов.

Протягом всього часу існування на кафедрі ІТС здійснюється підготовка бакалаврів, спеціалістів і магістрів зі спеціальностей «Інформаційні управляючі системи та технології» та «Інформаційні технології проектування», які входять до напрямку 0501 – «Комп'ютерні науки».

Спочатку до складу кафедри входило 12 осіб. Усі співробітники з великим ентузіазмом узялися за роботу – необхідно було провести з нуля масу організаційної роботи: підготувати нові

Перший склад кафедри ІТС (2001 рік) дисципліни, розробити навчально-методичну базу, обладнати комп'ютерні класи зі спеціальним програмним забезпеченням, забезпечити проходження виробничої практики студентів за фахом. Незважаючи на труднощі процесу становлення, викладачі кафедри продовжували проводити науково-дослідні роботи, брати участь в організації єдиної комп'ютерної мережі академії та підключенні кафедр до мережі Internet.

Нам 10 років (2011 рік)

За роки існування кафедри було випущено понад 750 фахівців, які успішно працюють в різних галузях науки і техніки. Роботи було багато, збільшувався кадровий склад кафедри. Завідувачем кафедри О.І. Михальовим було ухвалено рішення щодо підготовки кадрів із кращих студентів – випускників кафедри. Так, до складу кафедри ввійшли колишні випускники кафедри К.Ю. Островська, О.О. Кавац, А.О. Журба, Ю.О. Водолазський, І.В. Стовпченко, Ю.О. Каліберда, Ю.В. Бабенко, Р.О. Сухомлин, Г.Л. Євтушенко. Сьогодні склад кафедри сягає 30 осіб. Останніми роками на кафедрі ІТС працюють чотири професори, доктори наук, які здійснюють кваліфіковане керівництво магістрантами та здобувачами наукових ступенів, О.І. Михальов, В.І. Корсун, П.І. Когут, В.В. Гнатушенко, а також кандидати технічних наук, доценти Н.Л. Дорош, О.І. Дерев'янку, Вікт.В. Гнатушенко, В.І. Кузнецов, І.С. Дмитрієва, А.І. Гуда, О.О. Кавац, К.Ю. Островська, Т.В. Селівьорстова, А.О. Журба, старші викладачі Г.Ю. Станчиць, Т.М. Фененко, В.М. Безуб, І.В. Стовпченко, Ю.О. Водолазський, Ю.О. Каліберда, асистенти к.т.н. Ю.В. Бабенко, к.т.н. Р.О. Сухомлин, к.т.н. Г.Л. Євтушенко, Д.С. Височин, аспіранти Ю.О. Кібукевич, Д.І. Лепша, Н.О. Владимирська, А.В. Карасевич, О.В. Козар, С.С. Ланська, Е.Б. Гальченко, А.Ю. Зимогляд, Д.В. Шевченко, завідувача лабораторією Л.М. Гопкало, старший науковий співробітник О.М. Власова, старший лаборант Т.А. Тітаренко, інженер О.В. Жадан.

Наукова школа з математичного моделювання «Системні технології в металургії», яку створив та очолює професор, д.т.н. Михальов О.І., базується на фахівцях кафедри ІТС. Результати роботи аспірантів та здобувачів кафедри демонструють успішність наукової школи. Аспіранти та здобувачі захищають кандидатські дисертації. У 2009 році була захищена докторська дисертація професором кафедри Гнатушенком В.В. У 2015 році на кафедрі успішно захистив кандидатську дисертацію громадянин Нігерії Ден Ладі (керівник проф. Михальов О.І.). Слід зазначити, що результати наукової роботи викладачів і студентів кафедри ІТС постійно впроваджуються в навчальний процес. Фахівцями кафедри виконується декілька фундаментальних науково-дослідних робіт, щорічно діє студентська наукова конференція «Молода академія».

Колектив кафедри бере активну участь у науковому житті академії. У НМетАУ функціонує спеціалізована рада з захисту докторських та кандидатських дисертацій зі спеціальності 01.05.02 під головуванням проф. Михальова О.І., вченим секретарем ради є доцент кафедри ІТС Т.В. Селівьорстова.

На базі кафедри ІТС успішно працює регіональний науковий семінар Придніпровського Наукового Центру НАН України «Сучасні проблеми управління та моделювання складних систем». Всі роботи, що заплановані до захисту в спеціалізованій вченій раді Д 08.084.01, обов'язково проходять апробацію на засіданнях наукового семінару.

Викладачі кафедри беруть активну участь у випуску фахових наукових збірників «Системні технології», «Сучасні проблеми металургії» та «Адаптивні системи автоматичного управління (АСАУ)» (шеф-редактор проф. Михальов О.І.). Починаючи з березня 2008 року, кафедра щорічно організовує проведення Науково-технічної конференції «Інформаційні технології в металургії та машинобудуванні» (ІТММ). Професори кафедри Михальов О.І., Корсун В.І., Гнатушенко В.В., Когут П.І. є членами організаційних та програмних комітетів декількох міжнародних наукових та науково-практичних конференцій у тому числі іноземних.

У 2015 році завідувач кафедри професор Михальов О.І. став лауреатом Державної премії України з науки і техніки.

Нам 15 років (2016 рік)

супроводження роботи мережі Internet HMetAU. Зараз проводиться розробка четвертої модифікації структури та змісту сайту академії.

Кафедра має достатній досвід щодо впровадження нових технологій, зокрема, розроблено інформаційний шаблон для всіх кафедр академії.

Колектив кафедри із задоволенням та надією дивиться у майбутнє. У нас навіть з'явилися думки щодо гімну кафедри, приспів вже готовий : «Рухає прогрес, рухає прогрес кафедра ІТС!».

Співробітники кафедри беруть активну участь у житті HMetAU: завідувач кафедри проф. Михальов О.І. очолює секцію «Інформаційні ресурси навчання» навчально-методичної ради академії (зараз рада з забезпечення якості освітньої діяльності і підготовки фахівців). Доцент Гуда А.І. є адміністратором мережі Internet HMetAU, адміністратором сайту HMetAU, старший викладач В.М. Безуб–адміністратор комп'ютерної локальної мережі, координатор розробки та впровадження дистанційного навчання. Вони виконують обов'язки щодо організації та

виконують обов'язки щодо організації та

За дорученням колективу кафедри ІТС
Наталія ДОРОШ, доцент,
Тетяна ФЕНЕНКО, ст. викладач

**XIII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ «ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В
МЕТАЛУРГІЇ ТА МАШИНОБУДУВАННІ»**

29 – 31 березня 2016 року на базі Національної металургійної академії України відбулася XIII Міжнародна науково-технічна конференція “Інформаційні технології в металургії та машинобудуванні” – ITMM’2016, яку урочисто відкрив член-кореспондент НАН України, д.т.н., професор, ректор HMetAU Величко Олександр Григорович. За традицією організатором конференції була кафедра інформаційних технологій та систем, завідувачем якої є лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, д.т.н., професор Михальов Олександр Ілліч.

Метою роботи конференції є поширення серед представників металургійних та машинобудівних підприємств результатів досліджень та підвищення рівня використання прогресивних математичних моделей і методів, які були презентовані на конференції, в навчальному процесі, дослідницьких розробках та виробництві.

У роботі конференцій взяли участь 362 представники вищих навчальних закладів, науково дослідницьких інститутів та підприємств України.

Робота конференції була присвячена таким питанням:

1. Системний аналіз і синтез-процесів у металургії та машинобудуванні.
2. Інформаційні технології в процесах одержання матеріалів із заданими властивостями.
3. Комп'ютерне моделювання енергозберігаючих процесів.
4. Інформаційне та програмне забезпечення процесів проектування.
5. Інтелектуальні інформаційно-управляючі системи.
6. Прогресивні інформаційні технології та організація сучасного виробництва.
7. Інформаційно-ресурсне забезпечення дистанційної освіти та науки у вищих технічних навчальних закладах.

На пленарному засіданні та в секціях були заслухані 82 доповіді.

За результатами роботи конференції опубліковано три регіональні збірники наукових праць “Системні технології” з номерами 2 (103), 3 (104), 4 (105) та “Наукові вісті. Сучасні проблеми металургії” № 18, які внесено до реферативної бази даних наукових публікацій Index Copernicus.

Тетяна СЕЛІВЬОРСТОВА,
секретар оргкомітету конференції ІТММ–2016

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

ДО 120-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЗАСНОВНИКА УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІВ С.Й. ХИТРИКА

У 2015 році Національна металургійна академія відзначила 120-річчя від дня народження **Спиридона Йосиповича Хитрика** – одного з провідних учених країни в галузі електрометалургії сталі та феросплавів, заслуженого діяча науки і техніки України, доктора технічних наук, професора.

Спиридон Йосипович народився 13 листопада 1895 року в сім'ї робітника. Свою трудову діяльність розпочав у віці 15 років. У 1921 році вступив до Катеринославського гірничого інституту, після закінчення якого в 1926 році розпочав свою педагогічну та наукову діяльність на кафедрі електрометалургії, яка була створена в 1925 році.

До початку 30-х років виробництва феросплавів та електроферосплавів у країні практично не було, як не було й теоретичних основ електрометалургійних процесів, технічної, навчальної та довідкової літератури. Складності навчального процесу зростали через відсутність в Україні електрометалургійних заводів. І в тому, що педагогічний колектив кафедри електрометалургії успішно навчав майбутніх інженерів-електрометалургів, є чимала заслуга Спиридона Йосиповича Хитрика. За його безпосередньою участю проводилися десятки наукових робіт у галузі феросплавного виробництва, зміцнювалися зв'язки з металургійними заводами, створювалася теоретична та наукова база для виплавки сплавів на основі кремнію, мангану, хрому. Ці роботи поклали початок глибоким теоретичним дослідженням і стали основою для створення навчальних програм з електрометалургії, що дало змогу на високому рівні організувати навчання інженерних кадрів для електрометалургійної промисловості України.

Спиридон Йосипович стояв біля витоків створюваної феросплавної промисловості в колишньому СРСР, зокрема, в Україні, у роки перших п'ятирічок. Він брав активну участь у розробці технологічних процесів для перших вітчизняних заводів феросплавів, у проектуванні плавильних агрегатів та цехів галузі.

Під час Другої світової війни С.Й. Хитрик працював на Челябінському електрометалургійному комбінаті, де удосконалював технологічні процеси виплавки сплавів кремнію, хрому, вольфраму, які були так необхідні для виплавки броньованої сталі.

З 1943 року протягом 30 років Спиридон Йосипович керував кафедрою електрометалургії ДМетІ. Майже ціле десятиріччя (з 1953 по 1962 рік) працював проректором з наукової роботи нашого ВНЗ. У ті роки яскраво проявилися його якості як талановитого організатора науки у вищій школі, крупного вченого, здатного бачити перспективи розвитку металургійної промисловості країни. Він був також науковим керівником Проблемної лабораторії нових металургійних процесів та трьох галузевих лабораторій.

С.Й.Хитрик працював у колективі з видатними вченими-металургами С.Т. Ростовцевим, З.І. Некрасовим, К.Ф. Стародубовим, О.П. Чекмарьовим, К.П. Буніним, І.Т. Жердевим, М.М. Чуйком та іншими. Усі разом вони принесли світову славу нашому ВНЗ, який став кузницею інженерних кадрів не лише для України, а й для багатьох країн зарубіжжя. С.Й. Хитрик уміло використовував практичні результати наукової роботи в своїй педагогічній діяльності, характерною особливістю якої був високий науково-теоретичний рівень, ясність думки та іскрометний гумор. Він виховав сотні інженерів-електрометалургів і створив у країні наукову школу українських феросплавників, в якій вирости висококваліфіковані спеціалісти, які потім стали керівниками та провідними інженерами феросплавних заводів України та країн СНД. Усі вони були глибоко вдячними Спиридону Йосиповичу за науку. Серед учнів С.Й. Хитрика 12 докторів технічних наук і понад 80 кандидатів наук, серед яких багато лауреатів Державних премій тощо. Не випадково, коли постало питання про видання нового підручника, в якому на сучасному науковому рівні були б викладені питання промислового виробництва феросплавів, тодішній міністр вищої освіти сказав: «... Такий підручник нині може написати тільки колектив кафедри, якою керує професор С.Й. Хитрик». У цьому прозвучало визнання провідної ролі в країні колективу кафедри електрометалургії нашого ВНЗ.

У тому, що саме в Україні були створені й донині працюють унікальні електропічні установки на Запорізькому, Стахановському та Нікопольському феросплавних заводах, є велика заслуга Спиридона Йосиповича Хитрика та його учнів, які освоювали технологію та обладнання. Під керівництвом С.Й. Хитрика розроблялись і впроваджувались у виробництво нові технологічні процеси виплавки феросплавів, електросталі, сплавів спеціального призначення, процеси раціонального використання манганової сировини та сировини для кольорової електротермії, нові технології з використанням циклонної плавки тощо.

Батьківщина високо оцінила внесок С.Й. Хитрика в розвиток вищої школи, металургійної науки і техніки. Він був нагороджений багатьма медалями, орденом Леніна та двома орденами Трудового Червоного Прапора.

Спиридон Йосипович був чуйною та скромною людиною, користувався великою повагою та авторитетом серед вітчизняних та зарубіжних учених, колег, усіх, хто працював з ним поруч. Йому також були властиві незгасаючий гумор та життєстверджуючий оптимізм. Таким ми його знали, таким він залишився у наших серцях.

Пам'ять про Спиридона Йосиповича зберігає не лише аудиторія, яка носить його ім'я, а й ті численні заходи, які проводяться в академії з нагоди його ювілеїв.

Михайло ГАСИК,

д. т.н., проф., академік НАН України,
завідувач кафедри електromеталургії

ДО 110-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ ОЛЕКСАНДРА СЕМЕНОВИЧА БРУКА

2 березня 1906 року народився **Олександр Семенович Брук** – відомий учений-коксохімік, професор, доктор технічних наук, завідувач кафедри хімічної технології твердого палива ДМетІ (нині кафедра металургійного палива і вогнетривів НМетАУ).

З приводу 110-річного ювілею згадаємо основні етапи життя і роль Олександра Семеновича в становленні та розвитку кафедри.

Олександр Семенович народився у м. Катеринославі. В той час його батько працював завідувачем депо в Кривому Розі. Про матір відомо, що вона була робітницею, а згодом домогосподаркою. У віці 8-ми років Олександр пішов навчатися до Криворізького комерційного училища, яке після революції було реорганізоване в трудову школу. Сім груп училища він закінчив у 1921 році. Ще будучи учнем, в 1920 році, він добровільно вступив до лав Червоної Армії, де служив на посадах діловода, кресляра та ад'ютанта з 1920 до 1924 року. Після закінчення служби в 1924

році він працював в Дніпропетровській міліції на посаді завідувача обліком секретної частини обласної міліції, а в 1925 році відповідно до відрядного листа Політвідділу Стрілецького корпусу був прийнятий на фізико-математичний факультет Дніпропетровського інституту народної освіти. В 1926 році з групою студентів він був переведений на створене хіміко-технологічне відділення металургійного факультету Дніпропетровського гірничого інституту. В травні 1930 року це

В училищі. О.С. Брук 2-й праворуч у 1-му ряді відділення було реорганізовано в хіміко-технологічний інститут, який Олександр Семенович закінчив в червні того ж року, отримавши звання інженера-хіміка з вуглехімічної спеціальності.

Кадри металургії

Майже відразу після закінчення інституту Олександр Семенович став асистентом кафедр хімії вугілля та фізичної хімії Донецького хімічного інституту, а вже в грудні 1930 року був призначений науковим співробітником організованого в Дніпропетровську науково-дослідного вуглехімічного інституту. В 1931 році він став заступником завідуючого секцією сировини інституту, а з 1933 року – науковим керівником коксової лабораторії. З 1933 року Олександр Семенович за сумісництвом працював спочатку на посаді доцента, а потім професора кафедри металургії чавуну ДМет1, а також у хіміко-технологічному інституті. Читав курси коксової справи і був керівником дипломних проектів.

У 1936 році О.С. Брук був призначений деканом хімічного факультету Дніпропетровського інституту підвищення кваліфікації ІТР НКЧМ СРСР. У травні 1937 року в Дніпропетровському хіміко-технологічному інституті він захистив кандидатську дисертацію на тему «Текстура доменного коксу». В жовтні того ж року Олександр Семенович рішенням ВАК ВКВШ був затверджений в науковому званні в.о. професора. Наступним важливим етапом його кар'єри було призначення науковим керівником об'єднаної вуглекоксової лабораторії Дніпропетровського науково-дослідного вуглехімічного інституту.

У квітні 1941 року Олександр Семенович подав докторську дисертацію для захисту в Дніпропетровський хіміко-технологічний інститут, але у зв'язку з війною захист відбувся в серпні 1943 року в Інституті фізичної хімії АН УРСР. Докторська дисертація мала назву «Механічні властивості коксу». Наукова ступінь доктора технічних наук О.С. Бруку була присуджена 21 листопада 1943 року.

З початком війни Вуглехімічний інститут був евакуйований до Магнітогорську й увійшов до структури центральної заводської лабораторії Магнітогорського металургійного комбінату. Олександр Семенович став заступником начальника ЦЗЛ. До березня 1944 року він був керівником наукової частини, виконував низку дослідницьких робіт. Потім на запрошення Наркомату Хімічної промисловості СРСР перейшов на посаду в.о. заступника директора Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту з наукової та навчальної роботи, потім працював на посаді професора кафедри технології штучного рідкого палива та газу. В 1945 році, вже після закінчення війни, перебував у відрядженні в Німеччині, де вивчав роботу вуглехімічних підприємств і наукових організацій. Слід відзначити, що Олександр Семенович чудово володів німецькою мовою, добре знав англійську і розумів французьку мови.

Професор О.С. Брук на екзамені

Завідувачем нашої кафедри Брук О.С. став з 1 січня 1947 року відповідно до наказу Міністерства вищої освіти СРСР. Тоді це була кафедра технології пірогенних процесів. До речі, раніше вважалось (як це написано в книгах, присвячених НМетАУ та на офіційній веб-сторінці академії), що О.С. Брук очолив кафедру в 1948 році. Можливо тому, що того року рішенням ВАК він був затверджений в званні професора кафедри технології пірогенних процесів.

Кадри металургії

підготовка студентів, які отримували добрі знання зі спеціальності. Багато випускників кафедри сприяли якісному розвитку коксохімічної галузі на теренах колишнього СРСР.

Олександр Семенович був відомим спеціалістом в галузі вивчення властивостей металургійного коксу. Він розробляв і удосконалював методи механічних випробувань металургійного палива, розвивав дослідження фізико-хімічних процесів переробки твердих горючих копалин. Його праці в галузі вивчення процесу коксування, якості доменного коксу добре відомі металургам і коксохімікам.

З 1945 до 1950 рр. він був членом Центральної ради Всесоюзного хімічного товариства ім. Менделєєва, з 1950 року – головою обласної, а потім республіканської коксохімічної секції Науково-технічного товариства чорної металургії Української РСР, членом наукової Ради з хімії твердого палива АН СРСР, членом правління Дніпропетровського товариства «Знання» та членом низки науково-технічних рад і вчених рад факультетів та інститутів. Він вносив пропозиції щодо розвитку коксохімії як в регіоні, так і в усьому СРСР. Олександр Семенович входив до редакційної колегії наукових журналів «Кокс и Химия», «Металлургическая и горнорудная промышленность», «Металлургия и коксохимия». Він автор більше 200 наукових праць, близько 10 авторських свідоцтв на винаходи. Під редакцією О.С. Брука видано низку підручників і монографій. Під його керівництвом захищено 4 докторські та 60 кандидатських дисертацій. Також він 62 рази був офіційним опонентом на захистах дисертацій, в тому числі 17-ти докторських. Крім того, він був головою правління Дома учених (1960 – 1965 рр.) і виконував шефську роботу у військових частинах з виховання молодих людей.

На дипломуванні

Професор О.С. Брук свого часу створив колекцію зразків горючих копалин та продуктів їх переробки. Ця колекція знаходиться при вході на кафедру і завжди приваблює своєю різноманітністю абітурієнтів та студентів академії.

Олександр Семенович очолював кафедру до 1 березня 1975 року коли за власним проханням був звільнений з цієї посади і призначений професором кафедри, яка тоді вже мала назву «Кафедра металургійного палива і відновників». Помер він 13 квітня 1978 року.

Багато його учнів, а згодом колег стали відомими науковцями й фахівцями. Учні О.С. Брука надалі ставали завідувачими кафедрами: з 1975 по 1997 роки – професор, д.т.н. Гончаров В.Ф., з 1997 по 2002 роки – професор, д.т.н. Єгоров В.М., а з 2002 року професор, д.т.н. Старовойт А.Г. Також хочеться відзначити, що ще одну кафедру нашої академії, а саме кафедру покриттів, композиційних матеріалів і захисту металів, очолює учениця О.С. Брука, професор, д.т.н. Пінчук С.Й. Цей зв'язок минулих традицій і сьогодення багато значить для майбутнього кафедри, для розвитку нашого нового і відносно молодого колективу, для наших студентів. Тому що учні завжди пам'ятатимуть своїх учителів і намагатимуться наслідувати їх приклад.

Колектив кафедри металургійного палива і вогнетривів

Редактор номера
Н. Никифорова

Редакційна колегія: О.Г. Величко – головний редактор, В.П. Іващенко, Ю.С. Проїдак, В.І. Шатоха, Н.А. Никифорова – заступники головного редактора, К.С. Білан, О.В. Жаданос, Л.М. Клімашевський, А.С. Коверя, А.М. Селегей, Г.С. Трофименко, С.М. Фахрутдінова, К.Г. Юдченко, О.Г. Ясев.